

Stanovisko

odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

č. 4/2014

Označení stanoviska: Používání kulatého razítka s malým nebo velkým státním znakem na dokumentech vydávaných v samostatné působnosti

Právní předpis: zákon č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užívání státních symbolů“)

Ustanovení: § 5
§ 6 odst. 1
§ 6 odst. 2
§ 13a odst. 1, písm. a) a b)

Související právní předpisy: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

Klíčová slova: úřední razítko, kulaté razítko, malý státní znak, velký státní znak

Zpracováno: 7. srpna 2014

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly ve spolupráci s odborem všeobecné správy

Dotaz: *Může obec opatřit dokument vyhotovený v samostatné působnosti úředním razítkem?*

Je možné používat razítko s velkým státním znakem?

Jsou správní orgány oprávněny požadovat opatření dokumentů vydaných obcí v samostatné působnosti úředním razítkem?

Stanovisko:

Úřední razítko je ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona o užívání státních symbolů razítko, které je kulatého tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm, na němž je vyznačen malý státní znak vyobrazen uvnitř kruhu, na jehož obvodu je označení oprávněné osoby, popřípadě i označení její organizační součásti a sídla (dále jen „úřední razítko“). Podle odstavce 2 téhož paragrafu je zakázáno používat na úředním razítku **velký státní znak** a jeho užití na úředním razítku je správním deliktem podle ust. § 13a odst. 1 písm. b) zákona o užívání státních symbolů.

Na základě ustanovení § 5 zákona o užívání státních symbolů užívají malý státní znak oprávněné osoby, mezi které patří na základě ust. § 2 odst. 1, písm. f) zákona o užívání státních symbolů i kraje, obce, městské obvody a městské části územně členěných statutárních měst, na rozhodnutích a jiných listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných **při výkonu státní moci**, který jim byl svěřen zákonem nebo na základě zákona.

Novelizací zákona o užívání státních symbolů zákonem č. 213/2006 Sb. byla zpřesněna terminologie zákona užívání státních symbolů, kdy pojem „při výkonu zákonem stanovené působnosti“ byl nahrazen pojmem „při výkonu státní moci“. Došlo tak k odstranění možných výkladových nejasností, zda se malý státní znak může používat i v případě rozhodnutí a jiných listin vydávaných v samostatné působnosti. Na druhou stranu i před touto novelizací zákona o státních symbolech byl výklad ustanovení, především s ohledem na skutečnost, že se jedná o státní symboly, takový, že malý státní znak se používá jen při výkonu státní správy, nikoliv samosprávy.

Státní moc a její výkon je definován v čl. 2 odst. 1 Ústavy tak, že jí vykonává lid prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní. Malý státní znak mohou tedy obce a kraje na výše vymezených písemnostech užívat jen při výkonu tzv. přenesené působnosti. Tento závěr vychází již ze samotné skutečnosti, že jen v případě výkonu přenesené působnosti jednají uvedené osoby za stát a je tedy opodstatněno užití státních znaků. V rámci výkonu samostatné působnosti není možné, aby ze strany obcí či krajů, resp. jejich orgánů, docházelo k užívání malého státního znaku, jelikož se nejedná o výkon státní moci, nýbrž o výkon samosprávy ve smyslu čl. 99 a násl. Ústavy.

Vzhledem k tomu, že úřední razítko obsahuje právě malý státní znak, je nutno jednoznačně konstatovat, že toto razítko je možno používat právě a pouze na vyjmenovaných písemnostech vydávaných při výkonu státní moci, resp. u územně samosprávných celků při výkonu **přenesené působnosti**. Zároveň je třeba konstatovat, že způsoby užívání malého a velkého státního znaku jsou právními předpisy stanoveny taxativním způsobem. Jde zejména o ustanovení § 3 až § 6 zákona o užívání státních symbolů, nicméně jejich užívání upravují i některé další právní předpisy. Jinými, než právními předpisy upravenými způsoby, malý ani velký státní znak ČR užívat nelze.

Úředním razítkem tak nelze opatřovat **například** smlouvy kupní, nájemní či o zřízení věcného břemena, obecně závazné vyhlášky, doložky o jejich vyvěšení a sejmutí z úřední desky, žádosti obcí vyhotovené v samostatné působnosti, obchodní korespondenci či obálky a dopisy vyhotovené v samostatné působnosti. Užití malého státního znaku, resp. úředního razítka v rozporu s ust. § 5 odst. 1

zákona o užívání státních symbolů je pak správním deliktem podle ust. § 13a odst. 1, písm. a) zákona o užívání státních symbolů.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra byl obcemi informován o skutečnosti, že je opatřování listin úředním razítkem vyžadováno ze strany některých správních orgánů v případě některých listin vydávaných v samostatné působnosti. Podle těchto informací by se mohlo jednat například o katastrální úřady, které vyžadují, aby smlouvy sloužící jako přílohy k návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí byly opatřeny úředním razítkem.

K takovému jednání lze však konstatovat, že se jedná o požadavek rozporný se zákonem a obce by takový požadavek měly odmítat. Důvodem jeho nezákonnosti je skutečnost, že platná právní úprava neumožňuje užívat úřední razítko na dokumentech vydávaných v samostatné působnosti.

Pro úplnost lze doplnit, že při výkonu samostatné působnosti nemusí obec ve většině případů užívat žádná razítka, používání razítka však není v případě samostatné působnosti úplně vyloučeno. Nesmí se však jednat o úřední razítko. Na základě ust. § 111 odst. 5 zákona o obcích mohou obce používat své razítko v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka.

Podle ust. § 69 odst. 1 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení „rozhodnutí“ nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, **otisk úředního razítka**, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V případě, že jde o rozhodnutí vydané při výkonu státní správy, tedy v přenesené působnosti, musí být rozhodnutí opatřeno úředním razítkem. Pokud půjde o rozhodnutí orgánů územních samosprávných celků v samostatné působnosti, použije se nikoliv úředního razítka, nýbrž razítka obce ve smyslu ust. § 111 odst. 5 zákona o obcích. S použitím vadného razítka na písemném vyhotovení rozhodnutí však nespojuje správní řád jeho nezákonnost ani nicotnost.

Závěr:

- 1) **Úřední razítko lze používat pouze na dokumentech vyhotovených v rámci přenesené působnosti. Nelze tedy opatřovat úředním razítkem například obecně závazné vyhlášky nebo smlouvy.**
- 2) **Na razítku není možné užívat velký státní znak. Takové použití velkého státního znaku může naplňovat skutkovou podstatu správního deliktu.**
- 3) **Použití úředního razítka obcí v případě, který není specifikován zákonem, může naplňovat skutkovou podstatu správního deliktu.**
- 4) **Případný požadavek správního orgánu, aby obec opatřila dokument vydaný v samostatné působnosti úředním razítkem, je v rozporu se zákonem a obce by měly takový požadavek odmítnout.**

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud